

сільському господарстві почалася із застосування методів точного землеробства. Зараз цифрові технології охопили всі галузі сільського господарства. Пандемія covid - 19 лише прискорила процеси проникнення цифрових технологій у сільськогосподарську, а також суміжні галузі. Таких масштабних технологічних змін аграрний сектор не знав з кінця XIX - початку XX ст. На цифрову революцію в сільському господарстві покладаються великі надії щодо подолання впливу глобального потепління на сільськогосподарську галузьта обмеженого доступу населення планети до продовольчих ресурсів.

Список літератури

1. Digital agriculture. Project Breakthrough. Digital Agriculture. URL: <http://breakthrough.unglobalcompact.org/disruptive-technologies/digital-agriculture/>
2. What is digital agriculture? 2020. Purdue University. URL: <https://ag.purdue.edu/digitalag//>.
3. Digital agriculture. Agriculture Victoria. 2020. URL: <https://agriculture.vic.gov.au/farm-management/digital-agriculture/what-is-digital-agriculture>.

УДК 005.31

Вихор М. В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Системний підхід в операційному менеджменті організацій

Досліджені особливості застосування системного підходу в операційному менеджменті організацій. Визначено сутність та розкрито структуру операційної системи, взаємозв'язок та взаємовплив її основних підсистем і елементи.

Ключові слова: система, операційна система, системний підхід у операційному менеджменті, підсистеми, елементи.

Системний підхід у менеджменті отримав свій розвиток у 50-60 роках XX століття і передбачає, із позиції загальної теорії систем, погляд на підприємства і організації, як на відкриті соціально-економічні системи, які мають складну внутрішню структуру і взаємозв'язки між підсистемами і елементами. Саме поєднання елементів і підсистем та характеристики взаємозв'язків визначають властивості організацій як суб'єктів господарювання і об'єктів управління.

Враховуючи, що із позиції загальної теорії систем, всі системи є ієрархічні, у структурі соціально-економічної системи організацій виділяють ряд підсистем, які можна розглядати як відносно самостійні системи зі своїми елементами, зв'язками і властивостями.

Центральною із них є операційна система організації, яку науковці розглядають як сукупність взаємодіючих і взаємозв'язаних елементів, які

забезпечують цілеспрямоване перетворення вхідних ресурсів у вихідні результати або продукти, які пропонуються на ринок покупцям [1, с.41]. При чому, чим меншими обсягами вхідних ресурсів буде забезпечений відповідний результат, тим вищим є рівень ефективності операційної системи.

Властивості операційної системи організації залежать від того які підсистеми і елементи до неї входять, і який характер взаємозв'язків між ними. Зауважимо, що у структурі операційної системи за різними класифікаційними ознаками можна виділити ряд підсистем. Як зазначає Михайловська О.В. «підсистема – це сукупність взаємозв'язаних і взаємодіючих елементів, які реалізують певну групу функцій системи» [2, с.73]. Зокрема, за роллю у процесі трансформації вхідних ресурсів у вихідні результати виділяють підсистеми переробну і забезпечення [3, с.60]. Переробна підсистема – це частина операційної системи організації, яка, власне, забезпечує трансформацію вхідних ресурсів у вихідні результати. Елементами переробної підсистеми виступають сировина і матеріали, засоби виробництва, виробничий персонал та інші.

Підсистема забезпечення – це, відповідно, частина операційної системи, яка виконує функцію забезпечення переробної підсистеми ресурсами, інформацією, енергією та іншими складовими, необхідними для забезпечення трансформаційного процесу. У її складі можна виділити підсистеми нижчого рівня, зокрема, підсистему техніко-технологічної підготовки виробництва, підсистему ресурсного забезпечення, підсистему технічного обслуговування і ремонтів.

За функціональною спрямованістю у структурі операційної системи виділяють підсистеми планування і контролю та реалізації планів. Призначенням підсистеми планування і контролю є отримання інформації про стан операційної системи, її переробка і видача необхідних управлінських рішень. Призначенням підсистеми реалізації є впровадження прийнятих рішень і переведення операційної системи із одного стану до іншого. При цьому слід мати на увазі, що, по суті любе рішення, яке виникає у підсистемі планування і контролю, спрямоване на зміну відповідних властивостей операційної системи у бік підвищення її ефективності. Реально, цього може і не трапитися, якщо саме рішення було помилковим, або підсистема реалізації не змогла забезпечити його належне виконання.

За відношенням до процесу управління у структурі операційної системи можна виділити підсистеми управляючу і управляєму. Управляюча підсистема розглядається як сукупність елементів і зв'язків між ними які здійснюють управлінський вплив на операційну систему. До елементів управляючої підсистеми належать цілі і завдання операційної системи, принципи та функції менеджменту операцій, кадри операційного менеджменту, стилі управління, управлінська інформація, політика, тактика, процедури і правила операційної діяльності. Кожен із цих елементів управляючої підсистеми та зв'язки між ними повинні забезпечувати набуття

і підтримку операційною системою бажаних властивостей. В іншому випадку вони мають піддаватись необхідним корективам.

Управляємо підсистему операційної системи можна визначити як сукупність елементів і зв'язків між ними, на які здійснюється управлінський вплив з боку управляючої підсистеми. До них відносяться предмети праці, засоби виробництва, виробничий персонал та інші елементи операційного процесу.

Не зважаючи на певну умовність поділу операційної системи організації на відповідні підсистеми і елементи, оскільки їх розмежування є достатньо відносним, це дає можливість операційним менеджерам краще зрозуміти їх взаємозв'язки, характер впливу на властивості операційної системи і, таким чином прийняти ті рішення, які сприятимуть набуттю операційною системою бажаних для даних умов її функціонування властивостей.

Список літератури

1. Трут О.О. Операційний менеджмент: підручник. Київ: Академвидав. 2013. 348 с.
2. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. Київ: Кондор. 2008. 550 с.
3. Плотніченко С.Р., Безверхня Ю.В. Операційний менеджмент в системі управління підприємством. Зб. наук. праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2016. № 1. С. 59-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2016_1_13

УДК 330.32/.35:658.14/.16

Однорог М.А., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

Проблеми оптимізації структури капіталу підприємства

Метою дослідження є проблеми оптимізації структури капіталу підприємства. Оптимізація структури капіталу є необхідною умовою адаптації підприємств незалежно від галузі економіки, до якої вони належать, до змін в розвитку економіки.

Ключові слова: капітал, оптимізація, структура, управління, ефективність.

Необхідність комплексної системи управління майном підприємства та стійкі позитивні результати з точки зору періодичного виникнення економічної кризи вимагає глибокого вивчення причинного зв'язку та механізму формування показників результативності діяльності суб'єкта господарювання, вдосконалення існуючих та розвиток нових підходів до проблеми адекватності фінансової діяльності та збалансованості підприємства, оптимальної його структури та джерел фінансування.

Вирішення питань управління ефективністю щодо структурування капіталу потребує переосмислення теоретичної концепції «структури